

**QORTI ĆIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GRAZIO MERCIECA LL.D.**

Rik. Ġur. 441/2018 GM

Din l-Art Helwa

vs

**Johann Buttigieg bħala
Chairman Eżekuttiv tal-
Awtorita` tal-Ippjanar u
għan-nom tal-Awtorita`
tal-Ippjanar**

Seduta tal-24 ta' Jannar 2019

Il-Qorti:

Rat illi permezz ta' din il-kawża, Din l-Art Helwa qiegħdha titlob, prinċipalment, li din il-Qorti, previa dikjarazzjoni li l-Awtorita` tal-Ippjanar kisret id-disposizzjonijiet tal-Artiklu 469A(1)(b) (ii)(iii) u (iv) tal-Kap 12, tordna lill-Kunsill Eżekuttiv tal-istess Awtorita` “sabiex japplika l-obbligi legali tiegħu ai termini tal-Kap 512 u l-avviż legali 258 tat-2002 u jieħu deciżjoni skont il-ligijiet imsemmija”;

Rat ir-rikors tal-4 ta' Diċembru 2018, li permezz tiegħu, is-soċjeta` konvenuta qiegħdha titlob li jissejjah fil-kawża Paul Gauci, li favur tiegħu inhareġ il-permess, li għandu l-interess ġuridiku meħtieġ mhux biss fl-eżitu tal-ġudizzju imma wkoll li joqghod fil-kawża u jwieġeb għat-talbiet attriċi;

Rat ir-risposta tal-21 ta' Diċembru 2018 li permezz tagħha l-għaqda attriċi qiegħdha topponi għat-talba fir-rikors imsemmi. Hija spjegat li ttalbiet tagħha huma diretti “sabiex l-Awtorita` tieħu dawk il-proċeduri skont il-liġi sabiex tiddikjara l-permess bħala null u bla effett, tregħġa’ l-iżvilupp li sar abbużżivament fl-istat li kien originarjament u sabiex l-awtorita` tieħu dawk il-passi li hi obbligata tieħu skont il-Kap 552 u l-avviż legali 552.05.” Li jfisser li jittieħed proċediment kontra l-imsemmi Paul Gauci talli naqas li jobdi ordnijiet ta' ufficċjal pubbliku biex jieqaf mix-xogħliljet li kien qed jagħmel;

Ikkunsidrat:

Illi Din l-Art Helwa ssostni li Paul Gauci m'għandux jifforma parti mill-proċeduri għaliex l-istħarrig ġudizzjarju mhux dwar eghħmilu imma dwar l-Awtorita` biex il-Qorti tiddetermina qdietx l-obbligi legali tagħha.

Tissottometti li l-istħarriġ ġudizzjarju jixbah il-proċeduri hekk imsejjħin ta' “challenge” kontra l-pulizija meta din ma tiħux passi kontra min jikser il-ligi penali. “Ikun legalment insostenibbli li l-allegat delinkwent ikollu leħen fid-determinazzjoni u investigazzjoni jekk għandhomx jittieħdu proċeduri kontrih. Huwa dan li qed titlob l-Awtorita` u għalhekk it-talba għandha tīgħi miċħuda”;

Illi għas-soluzzjoni ta' dan l-inċident, ikun utli li qabel xejn jiġi stabbilit x'inhu sewwasew l-iskop tal-istitut tal-intervent in generali u dak tal-hekk imsejjah intervent koatt in partikolari billi huwa dan tal-aħħar li jinstab dibattut f'din il-kawża. Dan it-tip partikolari ta'ntervent jissejja – b'mod mhux preċiż - “koatt” biex jintgħaraf mill-intervent volontarju, għaliex, b'differenza mill-intervent volontarju, m'hux spontanju, iżda jseħħ permezz tal-mekkaniżmu tas-sejħa fil-ġudizzju. La hi koazzjoni fizika u lanqas legali; hija l-istess sitwazzjoni li tikkaratterizza n-nuqqas ta' spontanjeta` tal-partecipazzjoni tal-konvenut fi kwalunkwe kawża;

Illi t-teorika tal-intervent tikkonsisti fi sforz biex jiġu identifikati minn fost taħlita kbira ta' terzi dawk li huma legittimati biex jiddaħħlu f'kawża;

Illi meta tinfetaħ kawża, il-partijiet igorru fiha sitwazzjoni sostanzjali kkontestata bejniethom u s-sentenza li tingħata ġġib iċ-ċertezza tad-dritt ta' bejniethom. Biex isir hekk, il-posizzjoni soggettiva tīgħi ndividwata u meħħuda mill-kuntest tar-relazzjonijiet li fihom tkun imdaħħla. B'danakollu, fuq il-pjan sostanzjali l-pożizzjonijiet għuridiċi soggettivi ma jgħixux iżolati, imma f'kuntest ta' konnessjonijiet u inter-relazzjonijiet. Dan ifisser li biex jilħaq l-iskop tiegħi, proċess irid ikun kapaċi jassorbi

s-sistema ta' relazzjonijiet li jkun hemm fuq il-livell sostanzjali. Dan iżda ma jistax isir billi tingarr fil-proċess l-esperjenza sostanzjali kollha. Il-partijiet għandhom il-privileġġ proċedurali li jagħżlu huma l-limiti tal-kontroversja u għalhekk fil-kawża jiddeduċu ottika partikolari tar-realta` sostantiva. Viżjoni li hija essenzjalment bilaterali. Għalhekk xi drabi tinħass il-ħtieġa li l-kapaċita` ricettiva tal-proċess titwessa' lil hinn mill-manifestazzjoni bilaterali tipika biex tirrapreżenta aħjar ir-rabtiet partikolari li jkun hemm fuq il-livell sostanzjali bejn id-diversi sitwazzjonijiet ġuridiċi suġġettivi li jkunu gew żarmati u individwati;

Illi minħabba dawn il-limitazzjonijet tfasslu mekkaniżmi biex il-proċess jitqarreb lejn il-komplexita` sostanzjali. Waqt il-proċess, apparti li l-partijiet originali nfushom jistgħu iqanqlu domandi nċidentalji jew rikonvenzjonali, l-ghadd ta' partijiet jista' jitkabbar permezz tal-intervent volontarju, is-sejħa fil-kawża, inkella bl-appell tat-terz. B'hekk il-ġudikat jolqot sitwazzjoni sostanzjali iktar komplexiva; jista' jkun ukoll li l-oġġett tal-proċess jitwessa' permezz tad-deduzzjoni ta' rapport ġdid. Tinħoloq iktar certezza fl-attivitàa ġurisdizzjonali billi l-kawża tiżvolgi fl-ambitu ta' kontradittorju iktar vast;

Illi l-forom differenti ta' ntervent huma għoddha tal-ordinament biex jorbtu l-esperjenza sostanzjali ma' dik proċesswali fejn ikun hemm xi tip ta' konnessjoni. L-ghān tagħhom hu li jkun hemm sentenza li permezz ta' kapaċita` soġġettiva iktar wiesa tissodisfa b'mod eżawrjenti r-relazzjoni bejn dritt sostanzjali u proċess, permezz tas-superament tal-istruttura elementari ta' proċediment bejn żewġ partijiet;

Illi għalhekk l-oġġett tal-kwistjoni, u d-drittijiet li tagħhom jintalab l-gharfien fil-ġudizzju, jista' jkollhom x'jaqsmu ma' persuni li ma jkunux

parti fil-kawża. Il-legislatur ma jistax jinjora lil dawn il-persuni, terzi fis-sens li jkunu estranji għall-process, iżda mhux terzi għar-rapport sostantiv li jkun ta lok għall-kwistjoni. Hawnhekk, il-legislatur huwa ffacċċijat minn żewġ prinċipji: min-naħha l-wahda, li sentenza għandha effett fuq min ikun parti fil-kawża biss; min-naħha l-oħra, ħafna kawża fuq l-istess oggett jagħmlu īxsara lis-soċjeta` minħabba l-inċerzezza li joħolqu fid-dritt. Kieku l-legislatur kellu jestendi l-effetti tal-ġudizzju għal dawk li, għalkemm ma jkunux parti fil-process, ikollhom x'jaqsmu mal-oggett jew dritt litigjuż, ikun qiegħed jikkundanna lil min ma jkunx seta' jiddefendi ruħu. Jekk min-naħha l-oħra kellu jmur fl-estrem l-ieħor, li jobbliga lil kull min ikun interessat fi kwistjoni li jiftaħ kawża oħra, il-legislatur ikollu jiffaċċja l-molitplikazzjoni tal-kawża u l-inċerzezza tad-drittijiet. Għalhekk l-ahjar hu li tinsab it-triq tan-nofs li tevita ż-żewġ estremi u tagħmel il-ġudizzju komuni għat-terzi billi testendilhom l-effetti tiegħi; dan isir permezz tal-mekkaniżmu tal-intervent fis-sens wiesa tiegħi;

**Illi l-istitut tal-intervent huwa rregolat b'mod skjett f'dawn it-tlett
Artikli tal-Kap 12:**

“960. Kull min juri b’sodisfazzjon tal-qorti li huwa għandu interess f’kawża li tkun miexja bejn partijiet oħra, jista’ fuq rikors, jiġi mdahħħal *in statu et terminis*, bħala parti fil-kawża, f’kull waqt tagħha, sew fil-qorti tal-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta’ appell; iżda dan l-intervent fil-kawża ma jwaqqaf il-proċeduri tagħha.

“961. Tista’ wkoll terza persuna, b’digriet tal-qorti, f’kull waqt tal-kawża qabel is-sentenza, tiġi msejħha f’kawża miexja bejn partijiet oħra fil-qorti tal-ewwel grad, sew fuq talba ta’ waħda mill-partijiet kemm ukoll mingħajr dik it-talba.

“962. It-terza persuna msejħa fil-kawża għandha tīgħi nnotifikata bir-rikors, ġuramentat jew le, u, għall-finijiet kollha, titqies bħala kull konvenut iehor; u bħala tali għandha l-jedd li tippreżenta kull skrittura, li tagħti kull eċċezzjoni, u li tinqeda b'kull benefiċċju iehor illi l-ligi tagħti lill-konvenut; u tista', skont iċ-ċirkostanzi, tīgħi meħlusa jew ikkundannata, daqs li kieku mill-ewwel il-kawża kienet proposta kontra tagħha”;

Illi dawn l-artikli tal-ligi, tneħhi xi bdil kosmetiku, baqgħu sostanzjalment l-istess sa mill-promulgazzjoni tal-kodiċi ritwali tagħna fil-1955. It-test tal-Ordinanza IV.1984 jirriproduċi kelma b'kelma l-abbozz¹ tal-Kummissjonarji *conditores* fir-rapport tagħhom tal-25 ta' Dicembru 1849, biż-żieda tal-kliem fl-aħħar tal-artiklu 720, “*e potra, secondo le circostanze, essere liberato o condannato, come se fosse stato sin dal principio contro di lui proposta la causa*”. Dawn in-normi ġew abbozzati, u ġew fis-seħħ, qabel ma ra d-dawl l-ewwel kodiċi ta' proċedura Taljan, ippromulgat fl-1865. Għalkemm fihom ċertu xebħ, għandhom dicitura xi ffit differenti minn disposizzjonijiet li kienu jirregolaw l-istess materja fil-kodiċijiet viġenti dak iż-żmien, u naturalment differenti mid-disposizzjonijiet relevanti fil-kodiċi Taljan tal-1865 anke jekk il-ġurisprudenza tagħna, infettata bil-kultura Taljana, qarrbithom sewwa lejn xulxin:

- (i) Il-kodiċi tal-proċedura Franciż tal-1807 ma jsemmi xejn dwar l-intervent koattiv.
- (ii) Il-Codice Per Lo Regno delle Due Sicilie (tas-26 ta' Marzu 1819) kien jagħti b'mod ristrett ħafna, d-dritt li jsejjah fil-kawża, fl-Art. 269

¹ Artikli 718, 719 u 720 - fl-Ordinanza ri-enumerati 977, 978 u 979 - illum bħala Kap 12 - 960, 961 u 962

tieghu, lil “*colui che pretenderà di avere il diritto di chiamare in giudizio un terzo a sua difesa*”. Interessanti kif dan il-kodiċi kien jorbot l-intervent koatt mad-difiza ta’ xi waħda mill-partijiet.

(iii) Il-Codice di Processura Civile Per Gli Stati Di Parma, Piacenza u Guastalla (tas-06.06.1820):

“419 *Quando sia introdotto un giudizio, in cui vengono compromessi i diritti di un terzo, può il medesimo fare istanza al tribunale per essere ammesso a intervenire.*

“422. *Nella discussione della causa conoscendosi che questa sia ad altri comune, possono coloro che sono in causa fare istanza al tribunale, affinche` ordini il loro intervento*”.

(iv) il-kodiċi ritwali Taljan tal-1865 kien jesīgi espressament li min jitlob is-sejħa ta’ terz fil-kawża seta’ jagħmel dan “*a cui creda comune la controversia*” (Art. 202 u 423).

(v) Il-kodiċi tal-proċedura Taljan tal-1940:

106. Intervento sui stanza di parte. Ciasuna parte può chiamare nel processo un terzo al quale ritiene comune la causa...

(vi) Il-Code de Procedure Civile Franciż, ippromulgat fil-1975, jagħmel distinzjoni bejn kjamat li jista’ jiġi meħlus jew ikkundannat u kjamat li l-ġudizzju jista’ jiġi res komun miegħu:

“Art. 331 – Un tiers peut etre mis en cause aux fins de condamnation par toute partie qui est en droit d’agir contre lui a` titre principal.

“Il peut également etre mis en cause par la partie qui y a interet afin de lui render commun le jugement”;

Illi mal-ewwel daqqa t'għajn, id-disposizzjonijet tal-kodiċi ritwali Malti, jidher li filwaqt li fil-każ ta' ntervent volontarju minn terz kull m'hemm bżonn hu li juri li għandu interess fil-kawża, dan mhux bieżżejjed fil-każ ta' sejha fil-kawża. “Mill-konfront tal-imsemmija disposizzjonijiet talliġi tirriżulta ċara d-differenza bejn iż-żewġ interventi. Il-posizzjoni tal-kjamat fil-kawża hija dik ta' **veru u proprju konvenut**, filwaqt li dik tal-intervenut volontarjament hija ta' **sempliči nteressat**². Dan jaqbel sewwa mat-tagħlim tal-Mortara: “**Il terzo, adunque, nell'intervento coatto e' sempre un convenuto**³. Dan ifisser li l-interess tal-imsejjah fil-kawża ma jridx ikun ibbażat fuq rapport ġuridiku estraneju **ghall-kontroversja bejn l-attur u l-konvenut**;

Illi fil-każ tal-intervent volontarju (Art. 960 Kap 12) id-dħul fil-kawża huwa miftuh għal kull min għandu interess, filwaqt li fil-każ ta' intervent koatt, skont l-Art. 962 Kap 12, “**għall-finijiet kollha, titqies bħala kull konvenut ieħor**”. Kodiċijiet oħrajn ma jsemmux li l-imsejjah fil-kawża jitqies bħala konvenut, imma jesigu li l-kontroversja tkun komuni għalihi. Li wieħed jitqies konvenut iż-żda tippresupponi l-komunanza tal-kawża, kif imsemmi f'għadd ta' kodicijiet kontinentali. Il-komunjoni tal-kontroversja tippresupponi xi haġa iktar minn sempliči nteress fil-kawża, għaliex jista' jkun hemm interess mingħajr ma din tista' titqies komuni.

² Paolo Mifsud v Lorenzo Said 22.06.1959 Qorti tal-Appell XLIII.i.535

³ Lodovico Mortara, Commentario del Codice e delle Leggi di Procedura Civile 3a ediz, Vol. III. Pagna 532

Għalhekk, l-intervent koatt għandu sfera ferm iktar ristretta minn dik tal-intervent volontarju, għaliex, filwaqt għal dan tal-aħħar huwa bizzżejjed kwalunkwe interess, għal tal-ewwel jinhieg interess partikolari, li huwa appuntu fil-komunjoni tal-kawża.⁴ Fil-każ tal-intervent koatt, il-ligi ma ssemmix il-ħtiega ta' interess, għalkemm huwa prinċipju ġenerali tad-dritt proċedurali li kull min ikun parti f'kawża jrid ikollu interess;

Illi l-kliem testwali tal-ligi “għall-finijiet kollha, titqies bħala kull konvenut ieħor” u “għandha l-jedd li tippreżenta kull skrittura, li tagħti kull ecċeazzjoni, u li tinqeda b'kull benefiċċju ieħor illi l-ligi tagħti lill-konvenut; u tista', skont iċ-ċirkostanzi, tīgi meħlusa jew ikkundannata, daqs li kieku mill-ewwel il-kawża kienet proposta kontra tagħha” jistgħu jinftieħmu fis-sens li s-sejħha fil-kawża hija miftuħa **biss** għal dawk li jistgħu jiġi liberati jew ikkundannati mit-talbiet tal-attur. B'danakollu l-ligi ma tgħidx espressament li dan hu l-każ. Sa minn żmien bikri wara l-promulgazzjoni tal-kodiċi ritwali tagħna fil-1855, il-Qrati bdew jinterpretaw din id-disposizzjoni f'sens iktar wiesa. Skont il-każ klassiku *Stepton v Spiteri*,⁵ ippronunzjat mijja u għoxrin sena ilu: “*tuttavia da cio` non segue che con quella espressione siasi voluto limitare la chiamata di alcune persone soltanto, cioè di quei terzi soltanto che possono essere liberati o condannati... giacché la facolta` che si concede alla corte di liberare o condannare il terzo chiamato, come se fosse stato da principio convenuto, non esclude che egli possa essere chiamato per trarre altri vantaggi ivi contemplati.*” Bla dubbju dawn huma “l-jedd li tippreżenta kull skrittura, li tagħti kull ecċeazzjoni, u li tinqeda b'kull benefiċċju ieħor illi l-ligi tagħti lill-konvenut” li ssemmi l-

⁴ Cass. Torino, 20.06.1883, Racc. XXXV,I,1, 705

⁵ Stepton v Spiteri 23.11.1898 Koll. Vol. XVI.i.117, per Imħallef Luigi Ganado. Konformi: Debono v Tonna 18.03.1914 XXII.ii.216 Prim'awla per Imħallef Stefano Micallef

ligi. Tkompli tgħid is-sentenza: “*Anzi dal contesto dell’intera disposizione della legge sorge chiaro il concetto che vi e’ compreso anche quel terzo che, sostenendo le ragioni sia dell’attore sia del convenuto, ed alle volte pure i propri diritti, in confronto si` dell’uno che dell’altro, provoca una decisione entro i limiti dell’azione intentata, la quale stabilisce certi fatti e certi diritti, sieno favorevoli, sieno contrari a lui stesso, senza essere liberato o condannato*”;

Illi **Mattiolo** jispjega l-istitut tas-sejhha fil-kawża kif ġej:

“**852:** *L’intervento coatto e’ promosso da quella delle parti, che ha comune la controversia col terzo, e che perciò e’ direttamente interessata a che questo terzo intervenga*⁶: e, in ogni caso, giovi il ripetere che cotale intervento ha per fondamento e condizione essenziale *la comunanza della controversia col terzo - siffatta comunanza può derivare - o ex re petita - o ex causa petendi - ossia consistere - nell’identità della cosa domandata - o in quella del titolo dedotto nel giudizio* (enfasi miżjudha mill-Qorti)⁷ - *Che se invece la questione, che si vorrebbe sollevare contro il terzo, fosse di natura diversa (per differenza di oggetto e di titolo) da quella, che costituisce l’argomento della causa principale, non potrebbe il terzo essere costretto ad intervenire da alcuna delle parti, malgrado il vero o preteso interesse, che la parte istante potesse avere in tale intervento*⁸; ”

Illi kemm fid-dottrina kif ukoll fil-Qorti tal-Kassazzjoni Taljana, hu paċifikament riċevut li “*Il concetto di comunanza implica l’esistenza di*

⁶ V. confor. Sentenze – Cassazione Firenze, 12 Novembre 1885 (La Legge, 1886, 1, p. 42) – Cassazione Torino, 31 Gennaio 1893, citata (Giurisprudenza, 1893, p. 296). V. ultra, n. 854, lettera a.

⁷ V. confor sentenze – Cassazione Firenze, 5 Gennaio 1875 (Annali, 1875, 1, Col. 45) – Cassazione Torino, 13 Dicembre 1882, motive (Giurisprudenza), 1883, pp.57/59)

⁸ V. confor sentenze – Cassazione Torino, 13 Dicembre 1882, e 20 Giugno 1883 (Giurisprudenza, 1883, pp. 57 e 897).

un rapporto di connessione oggettiva per petitum o per causa petendi, oppure per entrambi, fra il rapporto sostanziale già dedotto in giudizio e quello che fa capo al terzo⁹. **Calamandrei**, *Ist.* 43, II, 217 imur lil hinn minn hekk għaliex isostni li hu meħtieġ l-identità taż-żewġ elementi flimkien. Din iżda mhix il-fehma tad-dottrina u l-ġurisprudenza magħgoritarja; għax biex ikun hemm kemm il-petitum kif ukoll il-causa identiči, ikun kaž ta' litiskonsorzu neċċesarju biss; fi kliem ieħor jissejja ġi it-terz biss meta ma jkunx hemm integrita' tal-ġudizzju;

Illi skont **Mandrioli**, certa ġurisprudenza Taljana tipprova twessa' il-każijiet ta' komunanza “*anche in presenza di un vincolo di connessione impropria*¹⁰ fra la domanda originaria e quella proposta in via di chiamata. Consolo huwa kritiku ġafna ta’ din it-tendenza, u wkoll **Mandrioli**¹¹ li jikkontesta l-kwalifikazzjoni ta’ “*connessione impropria*”¹² Hi x’inhi l-pożizzjoni t-tajba fil-ligi Taljana, ma jidhirx li din it-tip ta’ konnessjoni tista’ tigi applikata ghall-imsejjah koatt taħt il-ligi tagħna billi, kif ġja` ngħad, l-imsejjah tabilfors irid jitqies bħala **konvenut** u allura jinħtieġ ikollu l-leġittimazzjoni passiva bħal kwalunkwe konvenut u xejn inqas u ċjoe’ interess dirett;

Illi **Libreri v Staines**¹³ ukoll teżamina n-natura ta’ dan l-interess:

“Illi dana l-interess huwa dak stess li huwa rikjest biex tista’ tigi proposta azzjoni jew tista’ tigi opposta kontestazzjoni. Il-**Mortara**, difatti, wara li jiddefnixxi l-interess, li hu sejjah “*interesse giuridico*”, bħala “*l-utilita*”

⁹ C87/143, 79/2489, 07/8824, 75/1738; Mandrioli, I, 436; Liebman I, 106; Andrioli, 619; Proto Pisani, *Comm. Allorio*, I, 1173

¹⁰ bħala eżempju ara C80/1226, *G.it. 81,I,1,1689*

¹¹ Mandrioli, I, 436

¹² Cian & Trabucchi, *Commentario Breve al Codice di Procedura Civile*, 7 ed., 2012, pagna 413, Artiklu 106 Kod. Civ. Taljan

¹³ **Maria Concetta Libreri v. Edgar Staines ne.**, Imħallef Dr. W. Harding, Qorti Civili Prim' Awla, 29 ta' Ottubru 1935, Kollezzjoni ta' Decizjonijiet tal-Qrati Superjuri, Vol. XXIX, Part II, 1934-1937. Pg. 706.

finale della domanda giudiziale’ (mill-punto di vista ta’ l-attur) u l-utilita` finale della opposizione contro quella domanda” (mill-punto di vista tal-konvenut), spjega illi l-principji fuq l-interess tal-proposizzjoni jew kontestazzjoni tal-kawzi, gew dejjem applikati mill-ġurisprudenza ghall-kwistjonijiet fuq l-intervent (nota 1, Vol. 11, pag. 593, Comm. Cod. Proc. Civ.). “*Ora appunto per l’intervento volontario e` ‘solo richiesto un interesse dell’interveniente in giudizio già istituito*”¹⁴, mentre il solo interesse dell’interveniente non basta in dottrina e per la giurisprudenza a giustificare l’intervento coatto”¹⁵. L-element l-ieħor meħtieg huwa li “**il terzo abbia comune la controversia con una delle parti litiganti**”¹⁶. “La normale interventione coatta, alla quale da` ragione l’interesse dell’interveniente comune a quello di uno dei collitiganti... vale consorzio nella lite, comunione di diritti o di doveri, comunanza di difesa ed identità di scopo...”¹⁷

Illi Mandrioli kiteb li “*Quanto alle ragioni che fondano la legittimazione a chiamare il terzo, essi si riconducono ancora una volta alla connessione oggettiva...* e’ chiaro che la ragione per la quale una causa puo` essere comune ad un terzo, pur nella genericità di questa espressione, deve essere, in linea di massima, ricondotta alla connessione oggettiva”. Iżid jelabora li “*Naturalmente la comunanza di causa sussisterebbe a fortiori anche nel caso di identità di causa, ma in tal caso sussisterebbe la necessarietà del litisconsorzio. Il riferimento alla connessione implica l’adesione di massima all’opinione secondo la quale basta l’identità del petitum oppure della causa petendi* (così E.T. Liebman, Manuale, I, cit. p 100 e così la prevalente giurisprudenza v.

¹⁴ articolo 977 Cod. Proc. Civ; Mattiolo op cit page 662 Vol 3 No 810

¹⁵ Maria Pace Axiak v Roberto Lapira 30.11.1922, Prim’Awla, per imħallef Giuseppe Cremona Vol XXV.ii.208

¹⁶ Luigi Mattiolo, Trattato di Diritto Giudiziario Civile Italiano, Vol 3, 1933 para 850

¹⁷ Salvatore Debono v Giovanni Tonna 18.03.1914 XXII.ii.216

Cass. 12 aprile 1965 n.660 in Giust. Civ. 1965, I, 2090) e non necessariamente di entrambi questi elementi (così` invece Calamandrei, Istituzioni, II, cit. p 217; Cass 23 maggio 1962 n. 1176)¹⁸;

Illi għalhekk ikun hemm il-komunanza meta t-terz ikun titolari ta' dritt konness permezz tal-oggett **jew** titlu ta' dritt oggett tal-ġudizzju. Fost l-oħrajn, ikun hemm komunanza meta l-oggett tal-ġudizzju jkun ir-rapport pregudizzjali u jiġi ntervenut ir-rapport dipendenti. Ma hemmx għalfejn ikun hemm ukoll identita` tal-*causa petendi*;

Illi b'mod konformi ma' dan il-kunċett ta' komunanza ta' dritt, il-ġurisprudenza tagħna stabbiliet li l-interess li jillegittima l-kjamata in kawza għandu jkun fl-ezitu tal-ġudizzju, intiz dan l-interess mhux necessarjament fis-sens li l-kjamat in kawza jkun kundannat jew liberat, imma anki fis-sens li hu jkun jista' jsostni r-ragunijiet ta' l-attur jew tal-konvenut, jew tieghu stess differenti mit-tnejn, jew ghall-wieħed jew l-ieħor, u jipprovoka decizjoni, fil-limiti ta' l-azzjoni, li tistabilixxi certi fatti u drittijiet favorevoli jew kuntrarji għaliex, bla ma jiġi liberat jew kundannat¹⁹;

Illi filwaqt li hu minnu li l-kawżali li fuqhom hi bbażata t-talba, cjoء li l-Awtorita` agixxiet ultra vires jew b'xi mod ieħor kontra l-ligi, jirrigwardaw biss lill-konvenuta u mhux lilu, mhux l-istess jista' jingħad għall-effetti potenzjali tat-talbiet, li jistgħu iwasslu mhux biss għad-dikjarazzjoni tan-nullita` tal-permess imma wkoll ta' passi ta' natura għaliex fl-ahħar mill-ahħar it-thassir tal-permess jeffettwah direttament u

¹⁸ Crisanto Mandrioli, Diritto Processuale Civile, 21 ed. Vol I, p. 436

¹⁹ Vincent Agius v Mario Borg Prim' Awla 28.03.2003

jolqtu fil-laħam il-ħaj. Applikati l-prinċipji legali suesposti għal dann il-każ, m'hemmx dubbju li Paul Gauci, li favur tiegħu inhareġ il-permess għandu l-interess ġuridiku meħtieġ biex jiġi msejjah f'din il-kawża, li fiha talbiet li jistgħu iwasslu mhux biss għad-dikjarazzjoni tan-nullita` tal-permess imma wkoll ta' passi ta' natura;

Illi f'din il-konklużjoni tagħha, il-Qorti għandha l-konfort ta' tlett provvedimenti tal-Qorti fi proċedimenti taħt l-Art. 469A Kap 12 kontra l-Awtorita` intimata – iċċitati mill-istess Awtorita` fir-rikors tagħha suċċitat - li għandhom xebħ ma' dan il-każ:

- (1) F'kawża talli l-Awtorita` naqset li tieħu passi t'infurzar f'ħanut gewwa Paceville, il-Qorti ordnat is-sejħa fil-kawża ta' sid il-ħanut.²⁰
- (2) F'kawża li fiha l-Qorti ntalbet tistħarreg l-egħmil tal-Awtorita` fl-ipproċessar ta' talba għall-ħruġ tal-permess favur Raymond u Patricia Farrugia u tordna lill-Awtorita` teżegwixxi enforcement notice mahruġa minnha stess.²¹

Għal dawn il-motivi, din il-Qortii qiegħdha tilqa' t-talba fir-rikors tal-4 ta' Dicembru 2018 billi tordna li Paul Gauci jiġi msejjah fil-kawża.

Spejjeż riżervati għall-ġudizzju finali.

²⁰ digriet tal-08.03.2001 - Paul Zammit v Chairman Awtorita` tal-Ippjanar deċiża 08.10.2004 Prim'Awla, per Onor. Imħallef Noel Cuschieri

²¹ digriet 20.03.2003 - Tony De Gaetano v Awtorita` tal-Ippjanar 26.02.2004 JRM

Onor Imħallef
Grazio Mercieca